Produktový a dokumentační fotograf (kód: 34-031-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů: Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (kód: 34)
Týká se povolání: Produktový a dokumentační fotograf
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve fotografických přístrojích, fotografickém příslušenství a záznamových médiích	4
Volba vhodného osvětlení a práce se světlem při fotografování	4
Tvorba kompozice snímku a volba stanoviště záběru	5
Volba vhodného druhu fotografické techniky pro produktovou a dokumentační fotografii	4
Zhotovení snímků produktů	4
Zhotovení reprodukce plošné předlohy	4
Zdokumentování pracovního postupu fotografickou cestou	4
Zhotovení kontrolního náhledu snímku na inkoustové, termosublimační nebo laserové tiskárně	4
Úprava snímku s využitím grafických programů	5
Příprava snímku pro další zpracování	5
Archivování obrazových materiálů a digitálních dat	3
Příprava digitálního obrazu pro export na web	4
Vedení povinné dokumentace	4
Prezentace prací v závislosti na konkrétní situaci při jednání se zákazníkem	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.08.2019 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve fotografických přístrojích, fotografickém příslušenství a záznamových médiích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozdělit fotografické přístroje podle konstrukce a popsat jejich použití	Písemné a ústní ověření
b) Vysvětlit rozdílnosti základních typů fotografických přístrojů a jejich funkcí	Ústní ověření
c) Předvést manipulaci s fotografickým přístrojem, popsat a vysvětlit jeho funkce	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat základní příslušenství fotografických přístrojů a jeho použití	Písemné a ústní ověření
e) Popsat druhy záznamových médií používaných pro ukládání fotografického obrazu	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba vhodného osvětlení a práce se světlem při fotografování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní druhy osvětlovacích zařízení, včetně jejich příslušenství	Písemné a ústní ověření
b) Navrhnout vhodný druh osvětlení pro produktovou a dokumentační fotografii, vysvětlit rozdíly mezi trvalým a zábleskovým světlem	Písemné a ústní ověření
c) Objasnit problematiku teploty chromatičnosti světla a význam funkce nastavení bílé	Písemné a ústní ověření
d) Nastavit osvětlení scény, zvolit vhodný model osvětlení, vysvětlit způsob ovlivnění charakteru a směru světla i s pomocí odrazných a rozptylových desek	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Změřit a nastavit expozici, vysvětlit využití měření dopadajícího a odraženého světla	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvorba kompozice snímku a volba stanoviště záběru

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat nejdůležitější kompoziční principy tvorby fotografického obrazu	Písemné a ústní ověření
b) Zvolit vhodné stanoviště a úhel pohledu pro záběr u produktového nebo dokumentačního snímku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit rozdíly v použití základních objektivů, širokoúhlých objektivů a teleobjektivů s ohledem na perspektivní zkreslení a hloubku ostrosti záběru	Písemné a ústní ověření
d) Sestavit zátiší z produktů podle kompozičních principů	Praktické předvedení
e) Zvolit vhodné pozadí pro fotografování různých produktů s ohledem na možný ořez snímku v rámci dalších možných úprav	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba vhodného druhu fotografické techniky pro produktovou a dokumentační fotografii

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat vhodný fotografický přístroj, popsat jeho technické parametry	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vybrat vhodný druh fotografického objektivu a filtrů pro danou fotografickou situaci a zdůvodnit jejich použití	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat vhodné fotografické příslušenství pro různé práce v oblasti produktové a dokumentační fotografie	Ústní ověření
d) Předvést manipulaci s fotografickým příslušenstvím, vysvětlit základní operace s ním	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat vybavení ateliéru vhodného pro fotografování produktové fotografie	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovení snímků produktů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sestavit kompozici snímku s použitím daných produktů	Praktické předvedení
b) Zvolit vhodné osvětlení scény	Praktické předvedení
c) Zhotovit snímek běžných produktů	Praktické předvedení
d) Zhotovit snímek obtížných produktů (kovového a skleněného objektu)	Praktické předvedení
e) Předvést prezentaci snímku ve formě neupraveného digitálního záznamu, včetně přístroje a jeho doplňkového příslušenství, kterými byl zhotoven	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovení reprodukce plošné předlohy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit zařízení a fotografický přístroj pro zhotovení reprodukce	Praktické předvedení
b) Osvětlit obraz pro účely reprodukce, vysvětlit způsob osvětlení u lesklých předloh	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zhotovit snímek bez perspektivního zkreslení obrazu	Praktické předvedení
d) Předvést prezentaci snímku ve formě neupraveného digitálního záznamu, včetně přístroje a jeho doplňkového příslušenství, kterými byl zhotoven	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zdokumentování pracovního postupu fotografickou cestou

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout vhodný fotografický přístroj a příslušenství pro fotografickou dokumentaci pracovního postupu	Písemné a ústní ověření
b) Popsat možnosti osvětlování při dokumentaci pracovního postupu	Písemné a ústní ověření
c) Popsat postup práce při fotografické dokumentaci	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovení kontrolního náhledu snímku na inkoustové, termosublimační nebo laserové tiskárně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat princip práce jednotlivých typů tiskáren, zvolit vhodný typ tiskárny pro tisk fotografického obrazu	Písemné a ústní ověření
b) Uvést druhy materiálů vhodných pro tisk obrazu, popsat jejich vlastnosti	Písemné a ústní ověření
c) Nastavit funkce a připravit tiskárnu pro tisk obrazu	Praktické předvedení
d) Vytisknout kontrolní náhled snímku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava snímku s využitím grafických programů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přenést digitální obraz z fotografického přístroje do počítače	Praktické předvedení
b) Popsat grafické programy vhodné pro úpravy fotografického obrazu, porovnat jejich funkce, zvolit nejvhodnější grafický program pro daný úkol	Písemné a ústní ověření
c) Upravit hustotně a barevně fotografický obraz (např. pomocí funkce křivky, úrovně, jas a kontrast, úpravy barev)	Praktické předvedení
d) Provést jednoduché opravy obrazu pomocí nástrojů pro retuš	Praktické předvedení
e) Zhotovit jednoduchou montáž produktového snímku	Praktické předvedení
f) Popsat jednotlivé datové formáty používané v grafických programech, zvolit vhodný datový formát pro uložení obrazu a obraz uložit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava snímku pro další zpracování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést předtiskovou úpravu snímku a převedení do tiskového modelu CMYK	Praktické předvedení
b) Provést konečnou přípravu snímku pro zhotovení fotografie na digitálním minilabu	Praktické předvedení
c) Objasnit volbu barevného modelu RGB a CMYK pro jednotlivé druhy konečného zpracování fotografie	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Archivování obrazových materiálů a digitálních dat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vhodná média určená k archivaci digitálního obrazu, jejich použití a péči o ně	Písemné a ústní ověření
b) Popsat možnosti ukládání digitálních dat	Ústní ověření
c) Provést uložení digitálních dat na vhodné médium	Praktické předvedení
d) Popsat možnosti archivace obrazových materiálů (filmů, fotografií, tisků)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava digitálního obrazu pro export na web

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Upravit velikost snímku a jeho rozlišení s ohledem na možnosti internetového transportu	Praktické předvedení
b) Předvést stahování snímku z internetu do počítače	Praktické předvedení
c) Popsat a provést odeslání snímků z počítače pomocí elektronické pošty a datových úložišť	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení povinné dokumentace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v právních předpisech v oblasti ochrany osobních dat a autorských práv ve vztahu k produktové a dokumentační fotografii	Ústní ověření
b) Popsat způsob vedení zakázkové knihy	Ústní ověření
c) Vystavit fakturu a zjednodušený daňový doklad, vysvětlit náležitosti kolem příjmu a výdeje peněžních částek	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést způsob evidence objednávek a tvorby rozpočtu, vytvořit rozpočet pro konkrétní zakázku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Prezentace prací v závislosti na konkrétní situaci při jednání se zákazníkem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsob komunikace se zákazníkem při sjednávání a odevzdávání zakázky	Ústní ověření
b) Prezentovat nabídkové portfolio prací a dohodnout podmínky realizace zakázky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést zhotovenou zakázku při předání zákazníkovi	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.
Písemné ověření v průběhu zkoušky probíhá formou písemné práce, která obsahuje okruhy z odborných kompetencí, jež jsou součástí této profesní kvalifikace a vyžadují písemné ověření. Po vyhodnocení písemné části zkoušky může autorizovaná osoba požadovat po uchazeči ústní upřesnění odpovědí.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání fotograf a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografie nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání fotograf a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografie nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti fotografie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografie nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na obory fotografie, optika nebo fyzikální chemie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografických služeb nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, www.msmt.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Profesionální digitální fotografický přístroj s příslušenstvím, objektiv podle druhu řešené zakázky,
- fotografický ateliér včetně fotografických blesků, stativů a dalšího příslušenství a rekvizit,
- počítač vybavený monitorem a programem pro profesionální využití pro zpracování digitální fotografie (např. Photoshop), přístup k internetu,
- tiskárna pro tisk barevných i černobílých fotografií do velikosti formátu A4,
- 1 balení fotografického papíru formátu A4, zakázková kniha, lidský model,
- formulář faktury, formulář zjednodušeného daňového dokladu.

Uchazeč má po dohodě s autorizovanou osobou právo používat při vykonávání praktické části zkoušky vlastní fotografický přístroj s příslušenstvím.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 45 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 60 minut. Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Komora fotografických živností
Slezská univerzita v Opavě
Institut tvůrčí fotografie
Matela Studio
Střední škola mediální grafiky a tisku, Praha 9 (pův. Střední škola polygrafická Praha)
Střední škola fotografická, filmová a televizní, o. p. s., Skalsko
Fotostudio Kráčmar
Deník Sport
Společenstvo drobného podnikání
Střední škola - COPTH, Praha 9 (pův. Střední odborné učiliště služeb Praha 9)
XERTEC a. s.
FotoStudio ´91
Michael - Střední škola a Vyšší odborná škola reklamní a umělecké tvorby, s. r. o.
Stanice techniků DDM hl. m. Prahy